

Kellelt:	Eesti Linnade ja Valdade Liidu tegevjuhtkond
Kellele:	Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatusesele
Kuupäev:	20.10.2025. a
Koostas:	Toomas Johanson, nõunik
Teema:	Toetusfondivahendite üleviimine tulubaasi alates 01.01.2027.a

Kokkuvõte/Põhisõnumid:

Kokkuvõte:

Riigieelarve 2026 ja riigi eelarvestrateegia 2026-2029 läbirääkimistele esitas Liit muuhulgas ettepaneku alustada läbirääkimisi metoodika leidmiseks, mis aitaks viia toetusfondi vahendid omavalitsuste tulubaasi võimalikult ühtlaselt.

Käesoleva aasta juunikuus moodustati Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi juhtimisel alatöörühm, kelle poolt võeti lähtekohaks, et võimalikult suur summa läheks otse tulubaasi.

*Tulubaasi tõstetavate toetuste summa on kokku **118,4 mln eurot**, mis jaguneks järgmiselt:*

- *põhiharidus (v.a kooliõpetajate töötasu) 76,3 mln;*
- *huvihariduse ja -tegevuse toetus 9,3 mln;*
- *suure hooldus- ja abivajadusega lapsele abi osutamise toetus 2,7 mln;*
- *kohalike teede toetus 29,3 mln;*
- *õpilaskoduse toetus 0,9 mln.*

Liidu poolsed alatöörühma liikmed olid üksmeelel, et kompensatsioonimehhanism peab olema selliselt seatud, et ühelgi omavalitsusel ei saa tekkida toetuse üleandmise tulemusena miinust.

Alatöörühma ettepanek oli 2027. aastast anda toetused kohalike omavalitsuste tulubaasi selliselt, et suurendatakse omavalitsustele minevat tulumaksu määra 0,34 protsendipunkti ning ülejäänud vahendid suunatakse tasandusfondi (sh kompensatsioonimehhanismiks).

Kompensatsioonimehhanismiga tagatakse, et ühelgi omavalitsusel ei väheneks reformi tulemusena tulubaas 2027. aastal rohkem kui 0,1% ning ei oleks negatiivne perioodil 2028-2038. Kuna osadel omavalitsustel vähenevad tulud toetuste üle andmisel kogumahu 1,4 miljonit eurot, tegi alatöörühm ettepaneku Haridus- ja Teadusministeeriumile ja Kliimaministeeriumile otsida üleandmise soodustamiseks võimalusi täiendavateks vahenditeks, mille arvelt saaks katta 2027. aastal osade omavalitsuste tulubaasi vähenemisi.

Tabel 1. Alatöörühma ettepanek

Kohalik omavalitsus	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Tallinna linn	0,1%	0,2%	0,4%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,9%	1,0%	1,0%	1,1%	1,2%
Harjumaa tulukad	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%
Muu Eesti tulukad	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Keskused	-0,1%	0,1%	0,3%	0,5%	0,6%	0,8%	0,9%	1,0%	1,1%	1,2%	1,4%	1,5%
Keskus tagamaaga	0,0%	0,1%	0,3%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Osaliselt tagamaalised	0,0%	0,2%	0,3%	0,5%	0,6%	0,8%	1,0%	1,1%	1,3%	1,4%	1,5%	1,6%
Tagamaalised	0,0%	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,8%	1,0%	1,2%	1,3%	1,5%	1,7%	1,8%
KOKKU	0,0%	0,1%	0,3%	0,4%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,8%	0,9%	1,0%	1,1%

Liidu rahanduse ja maksupoliitika töörühma koosolekul 7. oktoobril otsustati:

Toetada põhimõtteliselt protsessiga edasi liikumist ja eelnimetatud toetusfondi komponentide viimist tulubaasi täiendava maksueraldise kaudu.

Esitada „Toetusfondi vahendite üleandmine kohalike omavalitsuste tulubaasi“ alatöörühma seisukoht koos Tartu Linnavalitsuse ettepanekuga (0,34%-lt 0,37%-le) valideerimiseks Liidu juhatusele, mille järel see läheb eeldatavasti edasiseks aruteluks RES läbirääkimiste rahanduse ja maksupoliitika töörühma.

Tabel 2. Liidu rahanduse ja maksupoliitika töörühma ettepanek

Kohalik omavalitsus	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Tallinna linn	0,4%	0,5%	0,7%	0,8%	0,9%	1,0%	1,1%	1,2%	1,2%	1,3%	1,4%	1,5%
Harjumaa tulukad	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%
Muu Eesti tulukad	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,3%
Keskused	0,0%	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,9%	1,0%	1,2%	1,3%	1,4%	1,5%	1,6%
Keskus tagamaaga	0,0%	0,2%	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%
Osaliselt tagamaalised	0,0%	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,9%	1,1%	1,2%	1,4%	1,5%	1,6%	1,6%
Tagamaalised	0,0%	0,3%	0,5%	0,6%	0,8%	0,9%	1,1%	1,3%	1,4%	1,6%	1,7%	1,9%
KOKKU	0,1%	0,3%	0,4%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,9%	1,0%	1,1%	1,2%	1,3%

Kui valitsuselt lisanduks täiendavalt 3,1 mln eurot, saaks vahendite üleandmise läbi viia +0,37 protsendipunktilise tulumaksu tõusuga selliselt, et kellelgi ei tekiks negatiivset tulemit.